

Att hantera brottmål effektivt – en utmaning för regeringen och rättsväsendet

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2011/12:135 Riksrevisionens rapport om att hantera brottmål effektivt – en utmaning för regeringen och rättsväsendet, som har överlämnats till riksdagen med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport Att hantera brottmål effektivt – En utmaning för regeringen och rättsväsendet (RiR 2011:27). Utskottet behandlar även två följdmotioner (med sammanlagt åtta yrkanden) som har väckts med anledning av skrivelsen och tio motionsyrkanden från de allmänna motions-tiderna 2011 och 2012.

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen har gjort i rapporten. Enligt regeringen har Riksrevisionens tillvägagångssätt för att granska rättsväsendets effektivitet varit alltför förenklat. Regeringen instämmer helt i att målpuppfyllelsen ska öka och resultaten i rättsväsendet förbättras men instämmer inte i att regeringen bör göra en grundläggande analys av verksamheten i ett rättskedje- och processperspektiv.

Utskottet anser att det är av stort värde att Riksrevisionen har granskat om regeringen och rättsväsendets myndigheter hanterar brottsligheten på ett samlat och effektivt sätt. Utskottet instämmer i regeringens synpunkter när det gäller tillvägagångssättet för granskningen, men understryker samtidigt att utskottet inte ifrågasätter Riksrevisionens övergripande slutsats att det fortfarande finns effektivitetsbrister inom rättsväsendet. Enligt utskottet torde Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer kunna ge värdefulla bidrag till rättsväsendets effektiviseringsarbete.

Med anledning av motionsyrkanden från (S) föreslår utskottet att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen om att åtgärder måste vidtas för att komma till rätta med problemet att det finns för få civilanställda inom polisen.

Vidare föreslår utskottet att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna och avslår övriga motioner.

I betänkandet finns elva reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Skrivelsens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	7
Att hantera brottmål effektivt	7
Riksrevisionens granskning	7
Regeringens skrivelse	10
Motionerna	18
Utskottets ställningstagande	23
Reservationer	27
1. Fler civilanställda inom polisen, punkt 2 (M, FP, C, KD)	27
2. Nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet, punkt 3 (S, V)	28
3. Polisutbildningen, punkt 4 (S, MP, V)	28
4. Överföring av vissa polisuppgifter till andra aktörer, punkt 5 (SD)	29
5. Utökade möjligheter för polisen att avvisa anmälningar, punkt 6 (SD)	30
6. Ordningsbot för snatteri, punkt 7 (SD)	31
7. ”Tredje gången gillt”-princip för vissa brottstyper, punkt 8 (SD)	31
8. Övervakning med s.k. elektronisk fotboja efter avtjänat straff för vissa brott, punkt 9 (SD)	32
9. Utslussningspeng, punkt 10 (S, V)	33
10. Upphävande av sekretess mellan SOS Alarm och polisen, punkt 11 (S)	33
11. Upphävande av sekretess mellan SOS Alarm och polisen, punkt 11 (SD)	34
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	36
Skrivelsen	36
Följdmotionerna	36
Motion från allmänna motionstiden hösten 2011	37
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	37
<i>Bilaga 2</i>	
Finansutskottets yttrande	39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2011/12:135 till handlingarna.

2. Fler civilanställda inom polisen

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att det behövs fler civilanställda inom polisen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del och

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 14.

Reservation 1 (M, FP, C, KD)

3. Nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet

Riksdagen avslår motion

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del.

Reservation 2 (S, V)

4. Polisutbildningen

Riksdagen avslår motion

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del.

Reservation 3 (S, MP, V)

5. Överföring av vissa polisuppgifter till andra aktörer

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 6 och

2012/13:Ju203 av Kent Ekeroth (SD).

Reservation 4 (SD)

6. Utökade möjligheter för polisen att avvisa anmälningar

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 4 och 5 samt

2012/13:Ju386 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (SD)

7. Ordningsbot för snatteri

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 3 och

2012/13:Ju213 av Kent Ekeroth (SD).

Reservation 6 (SD)

8. ”Tredje gången gillt”-princip för vissa brottstyper

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 1,

2011/12:Ju411 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 10 och
2012/13:Ju259 av Kent Ekeröth och Lars Isovaara (båda SD)
yrkande 2.

Reservation 7 (SD)

9. Övervakning med s.k. elektronisk fotboja efter avtjänat straff för vissa brott

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 2 och
2012/13:Ju263 av Kent Ekeröth (SD).

Reservation 8 (SD)

10. Utlussningspeng

Riksdagen avslår motion

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del.

Reservation 9 (S, V)

11. Upphävande av sekretess mellan SOS Alarm och polisen

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 7,
2012/13:Ju343 av Kent Ekeröth (SD) och
2012/13:Ju376 av Christer Engelhardt m.fl. (S).

Reservation 10 (S)

Reservation 11 (SD)

Stockholm den 25 oktober 2012

På justitieutskottets vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S), Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Ewa Thalén Finné (M), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Jan R Andersson (M), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP), Caroline Szyber (KD), Kent Ekeröth (SD), Lena Olsson (V), Carl-Oskar Bohlin (M), Mattias Jonsson (S), Pia Hallström (M) och Jan Ertsborn (FP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2011/12:135 Riksrevisionens rapport om att hantera brottmål effektivt – en utmaning för regeringen och rättsväsendet. Med anledning av skrivelsen har två följdmotioner (med sammanlagt åtta yrkanden) väckts. I betänkandet behandlas även tio motionsyrkanden från de allmänna motionstiderna 2011 och 2012.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i *bilaga 1*.

Riksrevisionen överlämnade granskningsrapporten Att hantera brottmål effektivt – En utmaning för regeringen och rättsväsendet (RiR 2011:27) till riksdagen den 30 november 2011. Riksdagen överlämnade granskningsrapporten till regeringen den 15 december 2011.

Granskningsrapporten föredrogs av riksrevisorn Jan Landahl med medarbetare vid utskottets sammanträde den 19 januari 2012.

Regeringen överlämnade skrivelse 2011/12:135 Riksrevisionens rapport om att hantera brottmål effektivt – en utmaning för regeringen och rättsväsendet till riksdagen den 29 mars 2012.

Justitieutskottet har inhämtat ett yttrande från Rikspolisstyrelsen över kommittémotion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i den del motionen avser antalet civilanställda inom polisen. Utskottet har även berett finansutskottet tillfälle att yttra sig över samma sak.

Bakgrund

Inom Riksrevisionens effektivitetsrevision sker granskningarna främst inom ramen för s.k. granskningsstrategier. En granskningsstrategi utgörs av en serie granskningar på samma tema. Strategierna omfattar områden eller teman där Riksrevisionen identifierar väsentliga frågeställningar som revisionen belyser ur olika aspekter i ett antal granskningar. Slutsatserna av granskningen inom respektive strategi redovisas i en slutrapport.

Riksrevisionens rapport Att hantera brottmål effektivt – En utmaning för regeringen och rättsväsendet (RiR 2011:27) har tagits fram inom effektivitetsrevisionen. Inom ramen för strategin *Rättsväsendets samlade effektivitet* har Riksrevisionen granskat effektiviteten i rättsväsendet och specifikt brottmålsprocessen. Med utgångspunkt i de samlade iakttagelserna från åtta granskningar som har genomförts inom ramen för strategin under perioden 2008–2011 har Riksrevisionen analyserat orsakerna till de iaktagna effektivitetsbristerna i rättsväsendet och brottmålsprocessen. I fokus har varit regeringens och myndigheternas styrning perioden 2000–2011.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen gjort i rapporten Att hantera brottmål effektivt – En utmaning för regeringen och rättsväsendet (RiR 2011:27). Enligt regeringen har Riksrevisionens tillvägagångssätt för att granska rättsväsendets effektivitet varit alltför förenklat. Regeringen instämmer helt i att måluppfyllelsen ska öka och resultaten i rättsväsendet förbättras men instämmer inte i att regeringen bör göra en grundläggande analys av verksamheten i ett rättskedje- och processperspektiv. Regeringen instämmer delvis i Riksrevisionens övriga rekommendationer. Dessa rekommendationer rör bl.a. frågor om myndighetssamverkan och kunskapsstödet inom rättsväsendet.

Utskottets överväganden

Att hantera brottmål effektivt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelse 2011/12:135 till handlingarna.

Med bifall till kommittémotionerna 2011/12:Ju19 och 2012/13:Ju373 yrkande 14, båda av Morgan Johansson m.fl. (S), tillkännager riksdagen för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att det behövs fler civilanställda inom polisen.

Riksdagen avslår övriga motioner.

Jämför reservationerna 1 (M, FP, C, KD), 2 (S, V), 3 (S, MP, V), 4 (SD), 5 (SD), 6 (SD), 7 (SD), 8 (SD), 9 (S, V), 10 (S) och 11 (SD).

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen har inom ramen för strategin *Rättsväsendets samlade effektivitet* granskat effektiviteten i rättsväsendet och specifikt brottmålsprocessen. Med utgångspunkt i de samlade iakttagelserna från de åtta granskningar som genomförts 2008–2011 har Riksrevisionen analyserat orsakerna till de iakttagna effektivitetsbristerna i rättsväsendet och brottmålsprocessen. I fokus har varit regeringens och myndigheternas styrning perioden 2000–2011.

Syftet med granskningen har varit att analysera orsakerna till effektivitetsbristerna utifrån de samlade iakttagelserna från granskningarna om effektiviteten i rättsväsendet och brottmålsprocessen. Den övergripande frågan för granskningen har varit: Hanterar regeringen och de ansvariga myndigheterna i rättsväsendet brottslighet på ett samlat och effektivt sätt?

Riksrevisionen har granskat regeringens och myndigheternas styrning av verksamheten utifrån fyra centrala mål för rättsväsendet – minskad brottslighet och återfall i brott, ökad upplärning och kortare genomströmningstider. Granskningen har också omfattat styrningen av samverkan, kompetensförsörjning och kunskapsstöd i rättsväsendet. En genomgång har vidare gjorts av organisationskulturen inom rättsväsendet liksom regeringens återrapportering till riksdagen. Granskningen avser perioden 2000–2011.

Granskningen har omfattat regeringen och Justitiedepartementet samt följande centrala myndigheter inom rättsväsendet: Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Domstolsverket, tingsrätterna, Kriminalvården, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Granskningens resultat

Riksrevisionens allmänna bild är att rättsväsendets myndigheter sköter sina grundläggande uppgifter. Riksrevisionens samlade slutsats utifrån granskningarna är dock att regeringen och myndigheterna inte har lyckats effektivisera viktiga delar i rättsväsendet och rättskedjan. Det finns fortfarande flera brister i rättskedjan, i det brottsförebyggande och i det återfallsförebyggande arbetet. Riksrevisionen konstaterar att resursbrist inte är ett avgörande skäl till bristerna utan att det snarare handlar om hur resurserna används i verksamheten och hur rättsväsendet leds och styrs.

Riksrevisionen konstaterar att regeringen och myndigheterna under perioden 2000–2011 har vidtagit ett flertal åtgärder för att åstadkomma förändring och förbättrade verksamhetsresultat. Riksrevisionens granskningar visar dock att flertalet av de problem och brister som fanns i början av 2000-talet kvarstår. Regeringens och myndigheternas åtgärder har därmed inte fått tillräckligt genomslag. En förklaring till det bristande genomslaget är regeringens och myndigheternas styrning av rättsväsendet. Rättsväsendets karaktär och uppdrag påverkar dock förutsättningarna att styra rättsväsendet. Brottsligheten har också utvecklats och internationaliserats under 2000-talet, vilket ställer krav på styrningen.

Riksrevisionens slutsats är att regeringen inte har säkerställt att det finns tillgång på *viktig kunskap* om verksamheten och verksamhetsresultaten i rättsväsendet. Myndigheterna har i sin tur inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att få till stånd en fungerande uppföljning, och de redovisar inte viktiga resultatuppgifter.

Riksrevisionens granskning visar vidare att de *mål* som regeringen fastställt för myndigheterna inte har varit långsiktiga och uthålliga och att de har varierat betydligt under de senaste tio åren. Det saknas gemensamma och tydliga mål för rättskedjans myndigheter. Sammantaget fungerar inte resultatstyrningen bra, vilket ytterst påverkar resultaten.

Riksrevisionens granskningar visar att regeringens och myndigheternas *styrning* har haft svårt att få genomslag i praktiken. Problem som varit kända länge kvarstår, trots att regeringen och myndigheterna arbetat aktivt med dem. Myndigheterna har också haft svårigheter att få genomslag för nya arbetssätt och rutiner.

Regeringens krav på *samverkan* är enligt Riksrevisionen inte nog tydligt och kraftfullt uttryckta. Samverkansformerna inom rättsväsendet är inte heller alltid tillräckligt strukturerade och utvecklade.

Riksrevisionen bedömer att verksamheten inom rättsväsendet kan effektiviseras genom att man i högre grad renodlar roller och använder personalens *kompetens* på ett mer effektivt sätt, vilket påverkar effektiviteten i verksamheten och därmed också verksamhetsresultaten. Även *kunskapsstödet* kan enligt Riksrevisionen användas på ett mer effektivt sätt.

Riksrevisionen konstaterar att *regeringens redovisning* av resultat och utfall i budgetpropositionerna har förbättrats genom åren, men fortfarande saknas i redovisningen t.ex. uppgifter om totala genomströmningstider, åter-

fall och skattningar av hur den faktiska brottsligheten (som även bygger på andra källor än anmälningsfrekvens och den nationella trygghetsundersökningen) har utvecklats.

Rekommendationer till regeringen

- För att öka måluppfyllelsen och förbättra resultaten i rättsväsendet bör regeringen göra en grundläggande analys av verksamheten i ett rättskedje- och processperspektiv. Regeringen bör utifrån analysen ta fram en strategisk och åtgärdsinriktad plan för rättsväsendet där de samlade prioriteringarna för rättsväsendet framgår. Analysen och strategin bör tas fram i nära samarbete med myndighetsledningarna inom rättsväsendet. När det gäller det samlade brottsförebyggande arbetet bör samverkan ske med aktörer utanför rättsväsendet.
- Regeringen bör därefter överväga hur en stärkt samverkan kan åstadkommas i rättsväsendet och rättskedjan, t.ex. genom en samlad förordning för rättsväsendet eller genom tydliga och samordnade krav i myndigheternas instruktioner och regleringsbrev.
- Regeringen bör även formulera gemensamma och sammanhängande mål för rättsväsendet och se till att fungerande indikatorer för uppföljning tas fram. Regeringen bör dessutom löpande följa upp arbetet för att säkerställa att åtgärder vidtagits och att de ger avsedda resultat.
- För att effektivisera verksamheten inom rättsväsendet bör regeringen göra en samlad analys av kompetensförsörjningen inom rättsväsendet. Regeringen bör därutöver ta ställning i frågan om en reformerad polisutbildning.
- Regeringen bör vidta åtgärder för att förbättra och utveckla det samlade kunskapsstödet inom rättsväsendet.
- Regeringen bör i sin åiterrapportering till riksdagen ge en bättre helhetsbild av vad som har uppnåtts och de problem som finns inom rättsväsendet.

Rekommendationer till myndigheterna

För att effektivisera verksamheten och förbättra måluppfyllelsen för de enskilda myndigheterna och för rättsväsendet som helhet måste myndigheterna, utifrån de förutsättningar som myndigheterna har att styra verksamheterna, säkerställa följande:

- Mål som kan följas upp. Myndighetsledningarna bör också tydliggöra hur målen för verksamheten ska uppnås och vilka prioriteringar som måste göras samt vilka åtgärder som bör vidtas.
- Fungerande system för uppföljning och att informationen håller hög kvalitet. Myndigheterna bör löpande följa upp vidtagna åtgärder.
- Analyser som utgår från ett rättskedje- och helhetsperspektiv och som omfattar orsaker till att problemen inte har lösts.

- Fortsatt renodling av roller och uppgifter, bl.a. genom att öka användningen av civila utredare inom polisen och beredningspersonal inom Åklagarmyndigheten och Sveriges Domstolar. Kriminalvården bör se över kriminalvårdarrollen. Myndigheterna bör fortsätta att prioritera utvecklingen av ledningskompetensen.
- Fungerande system för att fånga upp kunskaper om vilka metoder som fungerar i verksamheten.
- Myndighetsledningarna bör också bättre förankra de beslut och reformer som ska genomföras i den operativa verksamheten.

Regeringens skrivelse

Regeringens övergripande bedömning av Riksrevisionens iakttagelser

Regeringen anför (s. 4) att brottsutvecklingen i stor utsträckning påverkas av faktorer som ligger utanför rättsväsendets verksamhet. Riksrevisionen följer ett fåtal frågor som var aktuella för rättsväsendet i början av 2000-talet och granskar därefter huruvida regeringen har återkommit till dessa under den granskade perioden. Det är enligt regeringens mening ett alltför förenklat tillvägagångssätt för att granska rättsväsendets effektivitet. Enligt regeringen ger inte Riksrevisionen en rättvisande bild av den komplexa sammansättning av uppgifter som rättsväsendet har att hantera.

I beskrivningen av de problemområden som Riksrevisionen har valt ut tas det enligt regeringen inte hänsyn till att förutsättningarna har förändrats i rättsväsendet i övrigt under granskningsperioden. Det handlar t.ex. om nya utmaningar i samhället, politiska prioriteringar och regeringsskiftet.

Enligt regeringen beaktar granskningen inte heller de förändringar av principerna för regeringens styrning som har genomförts under 2000-talet. Regeringen redogör i skrivelsen (s. 7–8) för dessa förändringar av myndighetsstyrningen. Tidigare baserades myndighetsstyrningen på den s.k. verksamhetsstrukturen. Budgetförslag och resultat redovisades då i olika strukturer, vilket kritiserades av riksdagen. Mot bakgrund av bl.a. riksdagens kritik genomförde regeringen en rad förändringar i myndighetsstyrningen, och verksamhetsstrukturen avskaffades fr.o.m. budgetpropositionen för 2009. Regeringen framhåller att dess styrning under 2000-talet har förändrats, från en mer detaljerad styrning genom regleringsbrev till en mer strategisk styrning som i större utsträckning bygger på myndigheternas instruktionsenliga uppdrag. Myndigheternas årsredovisningar bygger i allt mindre grad på omfattande årliga återrapporteringskrav. Regeringen anför (s. 8) att Riksrevisionens rapport inte tar hänsyn till den beskrivna utvecklingen, vilket begränsar relevansen av Riksrevisionens iakttagelser. Regeringen framhåller också att rättsväsendets myndigheter i hög grad styrs av lagar och förordningar, vilket enligt regeringen inte heller kommer till uttryck i rapporten.

Regeringen framhåller (s. 5) att anmälningfrekvensen och den nationella trygghetsundersökningen är två centrala källor för att övergripande kunna tolka brottsutvecklingen. Eftersom enbart den anmälda brottsligheten inte är en funktionell indikator på brottsutvecklingen har regeringen sett till att det årligen, som ett komplement till anmälningssstatistiken, genomförs en nationell brottsofferundersökning (den nationella trygghetsundersökningen, NTU). Regeringen anför att Sverige har ett mer omfattande bedömningsunderlag jämfört med många andra länder.

I Riksrevisionens beskrivning av rättsväsendets resultat redogörs för en nordisk studie om återfall i brott. Enligt regeringen (s. 5) kan Riksrevisionens sammanfattande iakttagelser i den delen ge intrycket av att det svenska systemet är mindre effektivt än de andra ländernas system i att förebygga återfall. Regeringen framhåller dock att resultatet av studien inte kan användas för att bedöma kriminalvårdens effektivitet i de olika länderna, vilket även framgår mycket tydligt av studien. Studiens resultat är genomgående påverkat av vilka grupper som hanteras inom ramen för kriminalvården inom respektive land. Detta är något som varierar mellan länderna.

Regeringen framhåller (s. 8–9) att sedan regeringsskiftet 2006 har den största satsningen på rättsväsendet i modern tid genomförts. Antalet poliser, åklagare och domare är nu större än någonsin tidigare. De påtagliga resursförstärkningarna ger enligt regeringen anledning att förvänta sig väsentligt förbättrade verksamhetsresultat.

Regeringen pekar även på att det under den granskade perioden har fattats ett antal strategiska beslut som påverkar hela rättsväsendet: samordningen av rättsväsendets informationsförsörjning har lyfts in i Regeringskansliet, enmyndighetsreformer har genomförts genom bildandet av Åklagarmyndigheten och Kriminalvården och en utredning om polisens organisation har tillsatts.

Regeringen anför vidare att ett mått på polisens aktivitet är antalet personer som misstänks för brott. Under 2010 uppgick antalet skäligen eller på sannolika skäl misstänkta för brott till 126 000 personer, vilket är den högsta nivå som någonsin har noterats. Sedan 2005 har antalet misstänkta för brott ökat med nästan 20 procent. För Åklagarmyndigheten har antalet lagförda personer ökat med ca 20 procent under samma period. Antalet avgjorda mål i tingsrätterna har ökat markant, och även antalet avgjorda mål per domare har ökat kraftigt. Vidare har den totala uppklaringsprocenten ökat under de senaste åren.

Även om resultatförbättringarna inte gäller genomgående är det enligt regeringen tydligt att resursförstärkningarna inom rättsväsendet har påverkat ett antal övergripande resultatindikatorer i positiv riktning. Regeringen anser dock att mer kan göras och ställer därför krav på myndigheterna att de fortsätter och intensifierar arbetet för att uppnå väsentligt förbättrade verksamhetsresultat.

*Regeringens syn på de problemområden som granskats***Kunskap som är viktig för styrningen av rättsväsendet**

När det gäller Riksrevisionens slutsats att regeringen inte har säkerställt att det finns tillgång till viktig kunskap om verksamheten och dess resultat i rättsväsendet pekar regeringen (s. 9) på att den under senare år förstärkt arbetet med att förbättra informationsförsörjningen i rättsväsendet. De berörda myndigheterna har fått i uppdrag att, i samverkan med Brottsförebyggande rådet (Brå), genomföra en första etapp av arbetet senast den 31 december 2012. Etappen innebär att det införs ett elektroniskt huvudflöde mellan myndigheterna. Vidare har regeringen gett Brå i uppdrag att förbereda utvecklandet av ny verksamhetsrelevant statistik, nya typer av indikatorer och nya former för verksamhetsuppföljning.

Regeringen anför (s. 10) att Sverige har en mycket välutvecklad kriminalstatistik i ett internationellt perspektiv. Regeringen framhåller att Brås uppdrag omfattar att utveckla myndighetens bidrag till att rättsväsendets verksamheter bedrivs kunskapsbaserat. Brå har under senare år fått i uppdrag, bl.a. i regleringsbrevet för 2012, att utveckla denna statistik i flera avseenden.

Regeringen framhåller att även Brottsoffermyndigheten bidrar med viktig kunskap i och med sin uppgift att vara ett informations- och kunskapscentrum för brottsofferfrågor. Myndigheten fick i regleringsbrevet för 2011 i uppdrag att sammanställa och offentliggöra resultat av forskning och utvecklingsverksamhet som har finansierats med medel från Brottsofferfonden.

Regeringen anför vidare (s. 10) att det finns väl fungerande uppföljningssystem inom polisen, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten när det gäller arbetet med att utreda och lagföra brott. När det finns skäl till det ställer regeringen formella krav på myndigheterna att redovisa mera ingående och samlad information i olika avseenden. Som exempel nämner regeringen bl.a. att Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten i regleringsbrevet för 2012 har fått i uppdrag att gemensamt och i särskild ordning redovisa resultatanalyser av verksamheten utredning och lagföring samt en granskning av kvaliteten i den brottsutredande verksamheten.

När det gäller den dömande verksamheten konstaterar regeringen (s. 11) att denna verksamhet löpande följs upp av Domstolsverket. Regeringen har i regleringsbrevet återkommande ställt krav på redovisning av de åtgärder som har vidtagits för att bidra till såväl ökad kvalitet och utveckling av domstolarnas verksamhet som effektivisering av densamma. Regeringen framhåller bl.a. det uppdrag som Domstolsverket fick 2011 att dokumentera detta arbete och att skapa förutsättningar för ett regelbundet erfarenhetsutbyte mellan domstolarna i dessa frågor.

Regeringen anför (s. 11) att det förebyggande arbetet i Kriminalvården behöver utvecklas och prioriteras i ännu större utsträckning så att återfallen i brott kan minska. Regeringen har därför gett Kriminalvården i upp-

drag att analysera hur befintlig kunskap av betydelse för det återfallsförebyggande arbetet omsätts i myndighetens konkreta verksamhetsutveckling. Utifrån analysen ska Kriminalvården utforma en plan för hur sådan kunskap bättre kan integreras i myndighetens ordinarie styrning och ledning. För att ta fram ett bättre underlag för styrning och uppföljning har regeringen gett Brå i uppdrag att i samråd med Kriminalvården utveckla en ny återfallsstatistik.

Långsiktig, samordnad och tydlig styrning

I fråga om Riksrevisionens synpunkter på regeringens mål och resultatstyrning för myndigheterna framhåller regeringen (s. 12) att det under den förra valperioden sköts till ytterligare drygt 5 miljarder kronor till rättsväsendet. Krafttagen för att bekämpa brottsligheten måste fortsätta. Genom ett effektivare resursutnyttjande kan den fortsatta bekämpningen av brottsligheten bli alltmer målmedveten. Efter de senaste årens stora resurstillskott är nu innehållet i verksamheterna i fokus.

Regeringen anför att den vid ett flertal tillfällen har lyft fram att det krävs ett samordnat och målinriktat arbete såväl från rättsväsendets olika delar som från andra myndigheter, ideella organisationer, enskilda och näringslivet för att uppnå en framgångsrik brottsbekämpning. Rättsväsendets arbete behöver också fortsättningsvis utvecklas utifrån ett tydligt rättskedjeperspektiv där samverkan är en mycket viktig faktor. Regeringen har tydligt påtalat att rättsväsendets aktörer behöver lägga mer kraft på att försäkra sig om ett ändamålsenligt utnyttjande av de tilldelade resurserna. Organisation, arbetsmetoder och rutiner behöver ses över och i vissa fall anpassas och utvecklas efter nya förutsättningar. I likhet med Riksrevisionen anser regeringen att det är viktigt med en långsiktig, samordnad och tydlig styrning. Regeringen anser att det finns förutsättningar att uppnå förbättringar i verksamhetsresultaten. Handläggningstiderna behöver kortas och antalet uppklarade och lagförda brott öka.

Regeringen anför att fler åtgärder planeras för att ytterligare utveckla rättsväsendet och nämner som exempel tillsättningen av Polisorganisationskommittén (se numera betänkandet En sammanhållen svensk polis, SOU 2012:13). Regeringen pekar vidare på den utredning som ska lämna förslag på hur brottmålsprocessen kan effektiviseras (dir. 2010:78) och på betänkandet En samlad ekobrottshantering (SOU 2011:47) som bereds inom Justitiedepartementet.

Regeringen anför att vissa områden inom rättsväsendet under den granskade perioden har styrts mer detaljerat än andra, t.ex. arbetet mot den grova organiserade brottsligheten och utvecklingen av rättsväsendets informationsförsörjning. Regeringen framhåller vidare att verksamheterna inom rättsväsendet till stora delar är regelstyrda, vilket påverkar regeringens möjligheter att styra verksamheterna.

När det gäller den brottsförebyggande, utredande och lagförande verksamheten anför regeringen (s. 13) att dess styrning av polis- och åklagarväsendets myndigheter under de senaste åren har genomgått tydliga förändringar. Som exempel på en sådan förändring nämner regeringen bildandet av Åklagarmyndigheten 2005. Regeringen pekar vidare på att regleringsbrev för polisen, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har setts över och utvecklats. Regeringen har under ett flertal år följt arbetet med att stärka myndigheternas interna styrning och kontroll genom särskilda krav i regleringsbrev.

Regeringen anför (s. 13) att även styrningen av den dömande verksamheten har fått en alltmer strategisk inriktning. Vid sidan av regeringens verksamhetsmål ska varje enskild domstol fastställa egna mål. Vidare arbetar regeringen löpande med att förbättra förutsättningarna för den dömande verksamheten genom att utforma moderna och ändamålsenliga rättegångsregler och en väl fungerande organisation.

När det gäller verksamheten för verkställighet av påföljd framhåller regeringen (s. 14) att Kriminalvårdsmyndigheten blev en myndighet 2006. Därmed gavs förutsättningar för en effektiv styrning av verksamheten. Regeringen har i Kriminalvårdens regleringsbrev under en rad år använt indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. I regleringsbrev för 2011 och 2012 har regeringen angett ett antal områden, bl.a. det återfallsförebyggande arbetet, som särskilt prioriterade. Genom den nya fängelse- och häkteslagstiftning som trädde i kraft den 1 april 2011 fullföljs de senaste årens reformarbete som syftat till att ge Kriminalvården bättre förutsättningar att förebygga återfall i brott.

Rättsväsendets samverkan

När det gäller myndigheternas samverkan inom rättsväsendet pekar regeringen (s. 14) på det generella krav på samverkan som finns i myndighetsförordningen (2007:515). Vidare redogör regeringen för exempel på olika typer av samverkansuppdrag.

När det gäller arbetet med att förebygga, utreda och lagföra brott framhåller regeringen (s. 14) bl.a. att det i polisens, Åklagarmyndighetens och Ekobrottsmyndighetens regleringsbrev för 2012 har tydliggjorts att myndigheterna genom samverkan och utvecklingsarbete ska bidra till att rättsväsendet blir effektivare i sin helhet. Som ytterligare exempel på myndighetssamverkan anger regeringen (s. 15) bl.a. mängdbrottsuppdraget till Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket i maj 2009 och satsningen mot den grova organiserade brottsligheten. Regeringen framhåller även bildandet av den nationella brottsutbytesfunktionen 2010, då polisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten fick en gemensam plattform för samverkan kring arbetet med att förverka vinster av brottslig verksamhet.

När det gäller den dömande verksamheten framhåller regeringen (s. 15) att det under 2000-talet i regleringsbrev för Sveriges Domstolar förtölpande har ställts krav på Domstolsverket att arbeta för en ökad samverkan både inom Sveriges Domstolar och mellan domstolar och andra berörda myndigheter. Regeringen har även i regleringsbrev för Sveriges Domstolar under åren 2000–2011 begärt att Domstolsverket ska redovisa de åtgärder som har vidtagits för att öka samverkan. Av redovisningarna framgår att Domstolsverket arbetar aktivt med frågorna och att samverkan sker med andra myndigheter på en rad olika områden. Under perioden har regeringen även gett Domstolsverket ett antal uppdrag som innefattat krav på samverkan, t.ex. ett uppdrag om erfarenhetsutbyten mellan domstolar angående hanteringen av mängdbrott respektive ungdomsmål.

När det gäller verksamheten verkställighet av påföljd anför regeringen (s. 16) att genom samverkan mellan bl.a. Kriminalvården, socialtjänsten och Arbetsförmedlingen (Krami) samt mellan Kriminalvården och beroendevården (Integrerade team för opiatberoende, ITOK), utnyttjas varje verksamhets specialkompetens. Denna samverkan bidrar i förlängningen till att öka de dömdas förutsättningar att förändra sin livsföring och till att minska risken för återfall i brott.

Kompetens och kunskapsstöd

I skrivelsen beskrivs hur regeringen ser på kompetensen i rättsväsendet och Justitiedepartementet.

När det gäller arbetet med att förebygga, utreda och lagföra brott anför regeringen (s. 16) att det i regleringsbrevet för 2011 begärdes att Rikspolisstyrelsen skulle redovisa vilka olika typer av kompetenser som behövs för att polisens brottsförebyggande arbete och utredningsverksamhet ska hålla hög kvalitet. Liksom Riksrevisionen anser regeringen att polisens och Åklagarmyndighetens arbete kan effektiviseras genom att man i högre grad renodlar roller och använder personalens kompetens mer effektivt. Regeringen framhåller det arbete som pågår inom Åklagarmyndigheten med att renodla åklagarrollen för en mer effektiv användning av åklagarkompetensen. Regeringen avser att följa arbetet löpande.

När det gäller den dömande verksamheten framhåller regeringen (s. 17) att såväl regeringen som Domstolsverket under den aktuella perioden har arbetat aktivt med kompetensförsörjningsfrågorna. Det har bl.a. utformats kompetensförsörjningsstrategier för att stärka och stödja domstolarna. Domstolsverket arbetar löpande med att utveckla dessa strategier. Regeringen nämner även den särskilda Domstolsakademien som sedan 2009 har huvudansvaret för den kompetensutveckling som riktar sig till ordinarie domare.

När det gäller verksamheten verkställighet av påföljd anför regeringen (s. 17) bl.a. att Kriminalvården har fått i uppdrag (Ju2011/5642/KRIM) att bl.a. analysera på vilket sätt och i vilken omfattning personalens erfarenhe-

ter och behov av ytterligare kunskap omsätts i metodutvecklingsarbetet inom myndigheten och föreslå åtgärder för hur detta ska kunna utvecklas. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2012.

När det gäller kompetensförsörjningen inom Justitiedepartementet, som Riksrevisionen lyfter fram i rapporten, anför regeringen (s. 17–18) bl.a. att Regeringskansliet kontinuerligt har arbetat med att höja och bredda kompetensen inom myndighetsstyrningsområdet. Justitiedepartementet har i dag betydligt fler handläggare inom myndighetsstyrningsområdet än för tio år sedan. Dessa handläggare har dessutom en mer mångfasetterad kompetens och större erfarenhet inom området. Regeringen anför vidare att Regeringskansliets arbete med att utveckla medarbetarnas kompetens är prioriterat även framöver. I maj 2011 beslutade Regeringskansliet om ett utvecklingsprogram för förbättrad styrning av myndigheter och verksamheter under perioden 2011–2014.

Regeringens redovisning till riksdagen

Regeringen anser i likhet med Riksrevisionen att det är viktigt att redovisningen till riksdagen ger en rättvisande bild av verksamheten. Regeringen framhåller (s. 18) att rättsväsendet är ett komplext och omfattande område. Arbetet med t.ex. rättsväsendets informationsförsörjning kommer att innebära att möjligheterna till uppföljning förbättras ytterligare. Regeringen avser att även fortsättningsvis utveckla resultatredovisningen till riksdagen. Det är en självklar utgångspunkt för regeringen att riksdagen ska få den information som den efterfrågar.

Regeringens bedömning och åtgärder med anledning av Riksrevisionens rekommendationer

Regeringen instämmer helt (s. 6) i den del av Riksrevisionens första rekommendation som handlar om att öka måluppfyllelsen och förbättra resultaten i rättsväsendet. Regeringen anför att den under de senaste åren tydligt angett att effektiviteten ska sättas i fokus och att de senaste årens satsningar måste leda till väsentligt förbättrade verksamhetsresultat.

Enligt regeringen är det emellertid varken realistiskt eller meningsfullt att göra en grundläggande analys av den samlade verksamheten i ett rättskedje- och processperspektiv. Regeringen framhåller att rättsväsendet består av olikartade verksamheter och att analyser av dessa sker kontinuerligt i den löpande styrningen. Vid behov genomförs även analyser ur ett processperspektiv. Regeringen kommer att noga följa arbetet med ökad måluppfyllelse och förbättrade resultat inom rättsväsendet och avser att löpande återkomma i dessa frågor till riksdagen (s. 18).

Regeringen instämmer delvis (s. 6) i Riksrevisionens andra rekommendation om stärkt samverkan. I den delen framhåller regeringen (s. 6) att alla myndigheter enligt myndighetsförordningen (2007:515) har ett ansvar att samverka. Regeringen anför vidare bl.a. att den vidtar åtgärder för att stärka samverkan där behov finns, och att detta övervägs kontinuerligt i

det löpande arbetet (s. 19). Myndighetssamverkan sker i dag på ett stort antal områden, bl.a. inom satsningen mot den grova organiserade brottsligheten och i arbetet med att identifiera, spåra, säkra och återföra vinster av brottslig verksamhet samt i arbetet med mängdbrott.

Regeringen instämmer delvis (s. 6) i Riksrevisionens tredje rekommendation om gemensamma och sammanhängande mål samt fungerande indikatorer. Enligt regeringen ska styrningen och uppföljningen vara tydlig och inriktad mot verksamhetens resultat. En viktig del i detta är att hitta fungerande indikatorer. Det är också viktigt att rättskedjeperspektivet beaktas. Eftersom verksamheterna har olika karaktär och olika behov av styrning respektive uppföljning måste styrningen verksamhetsanpassas och utvecklas kontinuerligt. Regeringen anför att dess styrning har utvecklats under de senaste åren och att det i nuläget inte är ändamålsenligt att skapa nya heltäckande målstrukturer för rättsväsendets verksamhet. Regeringen arbetar löpande med att utveckla styrningen, och det pågående utvecklingsprogrammet inom Regeringskansliet är en del i det arbetet (s. 19).

Regeringen instämmer delvis (s. 6) i Riksrevisionens fjärde rekommendation om att regeringen bör göra en samlad analys av kompetensförsörjningen inom rättsväsendet. Regeringen framhåller att myndigheterna har behov av olika kompetenser och att de arbetar aktivt med frågorna. Som exempel nämner regeringen Åklagarmyndighetens utvecklingsarbete med att renodla åklagarrollen, Domstolsverkets arbete med kompetensförsörjningsstrategier och regeringens uppdrag till Kriminalvården om hur personalens erfarenheter och kunskapsbehov omsätts i metodutvecklingsarbetet. Regeringen anser därför att värdet av en samlad kompetensförsörjningsanalys är begränsat. Regeringen följer det pågående arbetet vid rättsväsendets myndigheter och avser i nuläget inte att vidta några särskilda åtgärder (s. 19).

Regeringen instämmer delvis (s. 7) i Riksrevisionens femte rekommendation om att regeringen bör vidta åtgärder för att förbättra och utveckla det samlade kunskapsstödet inom rättsväsendet. Regeringen betonar att sådana initiativ tas löpande och att det pågår mycket utvecklingsarbete på området. Som exempel nämner regeringen bl.a. utvecklingen av rättsväsendets informationsförsörjning och Brottsförebyggande rådets verksamhet. Regeringen följer arbetet med att utveckla det samlade kunskapsstödet och avser att vid behov återkomma till riksdagen (s. 19).

Regeringen instämmer delvis (s. 7) i Riksrevisionens sjätte rekommendation om förbättrad återrapportering till riksdagen. Regeringen anser sig dock ha lämnat en rättvisande bild av verksamheterna inom rättsväsendet. Regeringen framhåller att t.ex. redovisningen i budgetpropositionerna utvecklas kontinuerligt. Regeringen anför att det är en självklarhet för regeringen att redovisa en rättvisande bild till riksdagen och att redovisningen förbättras kontinuerligt (s. 19).

Regeringen anser att Riksrevisionens rapport i och med skrivelsen är slutbehandlad.

Motionerna

Antalet civilanställda inom polisen

I kommittémotion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) (delvis) anför det att det är ett problem att antalet civilanställda inom polisen har minskat i förhållande till antalet poliser. Enligt motionärerna har det minskade antalet civilanställda lett till att poliser måste utföra uppgifter som inte är polisiära. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2012/13: Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 14.

Nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet

I kommittémotion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) (delvis) föreslås det att regeringen ska utse en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet. En sådan samordnare skulle enligt motionärerna bl.a. få i uppdrag att driva på, koordinera och föreslå förbättringar i det brottsförebyggande arbetet lokalt, regionalt och nationellt.

Polisens uppgifter m.m.

I kommittémotion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) (delvis) föreslås det att polisutbildningen ska bli en treårig högskoleutbildning. Motionärerna anför bl.a. att detta är en nödvändig reform som kommer att ge bättre utvecklingsmöjligheter och forskning inom området.

I motion 2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 6 begärs det att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om att överföra ansvaret för vissa av polisens uppgifter till andra samhällsaktörer. Som exempel på polisuppgifter som bättre skulle kunna skötas av andra aktörer nämner motionären bl.a. utfärdande av pass, omhändertagande av berusade personer, viss tillståndsgivning och omhändertagande av hittegods. Ett liknande yrkande framförs i motion 2012/13:Ju203 av Kent Ekeröth (SD).

Enligt motion 2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 4 och 5 bör polisen få utvidgade möjligheter att avvisa anmälningar. Motionären anför att det förekommer att polisen tvingas att överge sin bevakning av en brottsbelastad plats för att åka och ta emot en anmälan om brott av mindre betydelse. En konsekvens av detta kan bli att allvarliga brott begås på den plats som polisen tvingats lämna. Enligt motionären borde polisen därför ha en möjlighet att tillfälligt, t.ex. under kvälls- och nattetid, avvisa anmälningar om brott där utredningen utan skada kan vänta till ett senare tillfälle. I motionen föreslås det också att polisen ska ha rätt att avvisa anmälningar som uppenbart inte rör brott och som kommer att avskrivas, t.ex. anmälningar om borttappade föremål av mindre värde. Detsamma föreslås i motion 2012/13:Ju386 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2.

Brott och straff

I kommittémotion 2011/12:Ju411 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 10 samt i motionerna 2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 1 och 2012/13:Ju259 av Kent Ekeröth och Lars Isovaara (SD) föreslås det att en ”tredje gången gillt”-princip införs för vålds-, sexual- och narkotikabrott som har lett till fängelse. Principen innebär att en gärningsman som inom en viss tidsperiod begår ett sådant brott för tredje gången alltid ska dömas till lagens maxstraff.

I motionerna 2011/12:Ju18 yrkande 2 och 2012/13:Ju263, båda av Kent Ekeröth (SD), föreslås det att den som har begått grova vålds-, sexual- och narkotikabrott eller deltagit i organiserad brottslighet ska ställas under obligatorisk övervakning med s.k. fotboja under en viss tid efter frigivningen.

I motionerna 2011/12:Ju18 yrkande 3 och 2012/13:Ju213, båda av Kent Ekeröth (SD), föreslås det att polisen ska kunna utfärda ordningsbot för snatteri direkt på brottsplatsen.

Utlussningspeng

I kommittémotion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) (delvis) föreslås det en utredning av hur alla de resurser som finns inom missbruksvården, socialtjänsten, Arbetsförmedlingen osv. kan samordnas på ett bättre sätt för att ge varje individ ett relevant stöd i samband med frigivningen med en s.k. utlussningspeng.

Sekretess mellan SOS Alarm och polisen

I motion 2011/12:Ju18 yrkande 7 och motion 2012/13:Ju343, båda av Kent Ekeröth (SD), föreslås det att sekretessreglerna ändras så att polisen får tillgång till uppgifter om akuta ärenden samtidigt som SOS Alarm. Ett liknande yrkande framförs i kommittémotion 2012/13:Ju376 av Christer Engelhardt m.fl. (S).

Bakgrund

Antalet civiltjänstställda inom polisen

Utskottet behandlade och avstyrkte i budgetbetänkandet för 2012 ett motionsyrkande om att öronmärka medel till fler civiltjänstställda inom polisen (bet. 2011/12:JuU1 s. 40 och 44). Utskottet uttalade då att frågan om hur många civiltjänstställda som bör finnas inom polisen ytterst bör vara en angelägenhet för Rikspolisstyrelsen att besluta om. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet

Utskottet behandlade och avstyrkte ett motionsyrkande om en nationell samordnare i samband med behandlingen av regeringens skrivelse 2011/12:73 Ansvar och engagemang – en nationell strategi mot terrorism (bet. 2011/12: JuU21 s. 18 och 25). Utskottet kunde inte se något behov av en sådan samordnare. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:200).

Polisens uppgifter m.m.

Utredningen om den framtida polisutbildningen lämnade i juni 2007 delbetänkandet Framtidens polis (SOU 2007:39). I slutbetänkandet Framtidens polisutbildning (SOU 2008:39), som lämnades i april 2008, föreslås att dagens grundutbildning till polis ersätts med en högskoleutbildning. Båda betänkandena om polisutbildningen bereds inom Regeringskansliet.

Utskottet har tidigare, senast i budgetbetänkandet för 2012, behandlat och avstyrkt motionsyrkanden om att knyta polisutbildningen till högskolan (bet. 2011/12:JuU1 s. 40, 42 och 44). Utskottet konstaterade att frågan om polisutbildningen var föremål för beredning inom Regeringskansliet och anförde att regeringens ställningstagande i frågan inte borde föregripas.

När det gäller anmälningar om brott har Justitieombudsmannen (JO) flera gånger uttalat att polisen har en principiell skyldighet att ta emot sådana anmälningar (se t.ex. JO 2010/11 s. 128). Huvudregeln är att polisen utan uppskov ska ta emot en brottsanmälan. En anmälan kan göras muntligen eller skriftligen hos vilken polismyndighet som helst. Någon prövning av det inträffade ska inte ske i samband med upprättandet av anmälan. Den prövningen ska i stället göras vid den efterföljande bedömningen av om det ska inledas en förundersökning eller inte.

Brott och straff

Regler om föreläggande av ordningsbot finns i 48 kap. rättegångsbalken. Ett sådant föreläggande utfärdas av en polis och innebär att den misstänkte till godkännande omedelbart eller inom en viss tid föreläggs ett bötesstraff (1–2 §§). Föreläggande av ordningsbot får utfärdas för brott som inte föranleder annat straff än böter omedelbart i pengar (13 §). Regeringen får meddela föreskrifter om det högsta belopp som ordningsbot får bestämmas till, och om andra begränsningar för användningen av föreläggande av ordningsbot. Det är riksåklagaren som i samråd med Rikspolisstyrelsen väljer ut de brott för vilka ordningsbot ska bestämmas. Riksåklagaren bestämmer ordningsbotens belopp för olika brott (14 §).

Att en gärningsman har begått brott tidigare är en omständighet som domstolen enligt vissa regler i brottsbalken ska beakta när påföljden bestäms. Den tidigare brottsligheten ska enligt dessa regler beaktas vid påföljdsvalet (30 kap. 4 § andra stycket brottsbalken) eller vid straffmätningen (29 kap. 4 § brottsbalken).

På uppdrag av regeringen har en översyn gjorts av hela påföljdssystemet för såväl vuxna som unga lagöverträdare. Utredningen, som har tagit namnet Påföljdsutredningen, har bl.a. haft i uppdrag att föreslå hur domstolarna ska välja påföljd för brott och vilket innehåll de olika påföljderna ska ha. Utredningen redovisade nyligen sitt uppdrag i betänkandet Nya påföljder (SOU 2012:34). I betänkandet föreslås det stora ändringar i påföljdssystemet. Bland annat föreslås det att de särskilda påföljderna skyddstillsyn och villkorlig dom avskaffas. För vuxna lagöverträdare ska påföljdssystemet endast bestå av påföljderna fängelse och böter. Om ett fängelsestraff är på kortare tid än ett år och den tilltalade tidigare är ostraffad ska fängelsestraffet dömas ut villkorligt. Vid återfall i brott ska det dömas ut ett villkorligt fängelsestraff med en strängare tilläggssanktion eller ett ovillkorligt fängelsestraff. Det ska också kunna beslutas att ett tidigare utdömt villkorligt fängelsestraff ska verkställas i anstalt. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Utslussningspeng

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat och avstyrkt motionsförslag om s.k. utslussningspeng, senast i budgetbetänkandet för 2012 (bet. 2011/12: JuU1 s. 49 och 51). Utskottet ställde sig då positivt till de reformer som regeringen har genomfört för att skapa förutsättningar för ett effektivt återfallsförebyggande arbete, men ansåg inte att riksdagen borde ta något initiativ till ett system med utslussningspeng. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Sekretess hos SOS Alarm

Mellan svenska staten och SOS Alarm Sverige AB (SOS Alarm) finns ett alarmeringsavtal som reglerar SOS-tjänsten och vissa alarmeringstjänster. SOS Alarm ska enligt avtalet driva SOS-centraler som upprätthåller SOS-tjänsten för nödnumret 112 i hela landet. Det är alltså SOS Alarm som tar emot och hanterar alla samtal till nödnumret 112. De larmar sedan vidare till polisen, räddningstjänsten, ambulansen osv.

För verksamheten hos SOS Alarm gäller lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler. Enligt 4 § i den lagen får den som är eller har varit verksam hos en alarmeringscentral inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i verksamheten har fått veta om sådant som har yttrats vid telefonsamtal som avses i 2 § (dvs. ett telefonsamtal där någon vill tillkalla eller komma i kontakt med polisen, räddningstjänsten, ambulansen osv.) och som rör en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden eller som rör förhållanden av betydelse för rikets försvar, folkförsörjningen eller förebyggandet och beivrandet av brott. När det gäller vårdärenden är SOS Alarms personal dessutom underkastad den tystnadsplikt som gäller för enskilda vårdgivare enligt patientsäkerhetslagen (2010:659). Dessa bestämmelser innebär att personalen inte obehörigen får röja vad de i verksamheten har fått veta om en enskilds

hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden (1 kap. 4 § 6 och 6 kap. 12 § patientsäkerhetslagen). Vid bedömningen av om ett utlämnande ska anses vara tillåtet kan viss ledning hämtas i den reglering som gäller för offentlig verksamhet, dvs. i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL (se prop. 2009/10:210 s. 211-212, prop. 1993/94:149 s. 119-120 och prop. 1980/81:28 s. 23 och 28). Enligt 10 kap. 23 § OSL kan hälso- och sjukvårdssekretessen brytas bl.a. när det gäller en uppgift som rör en misstanke om brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år.

Från Försvarsdepartementet har inhämtats att SOS Alarm har bett om en översyn av sekretessreglerna. Avsikten är att denna fråga ska hanteras inom ramen för Alarmeringstjänstutredningens (Fö 2011:04) pågående översyn av samhällets alarmeringstjänst. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 30 april 2013 (dir. 2011:106 och 2012:28).

Rikspolisstyrelsens yttrande

Utskottet har inhämtat ett yttrande från Rikspolisstyrelsen över motion 2011/12:Ju19 (S) i den del motionen avser antalet civilanställda inom polisen. Rikspolisstyrelsen har i ett yttrande den 6 september 2012 anfört följande.

En verksamhet som Polisens förutsätter en mångfald av kompetenser för att vara effektiv. Sammansättningen av kompetenser ska utgå från Polisens uppdrag. Det ska finnas medarbetare med rätt kompetens, på rätt plats och vid rätt tidpunkt. På så vis kan Polisen förebygga, förhindra och utreda brott samt ge service.

En alltmer komplex verksamhet kräver kompetenser med olika inriktningar och utbildningsbakgrunder på såväl bredden som på djupet. Polisens val av arbetsmetoder och arbetssätt påskyndar denna utveckling. Roller och arbetsuppgifter förändras i organisationen.

Under senare år har Polisen satsat alltmer resurser på att rekrytera personer med ny och bredare kompetens. Detta gäller bland annat utredningsverksamheten som har förstärkts med civila utredare. Likaså har civila analytiker anställts på polismyndigheterna, vilket har höjt kvaliteten på kriminalunderrättelsetjänstens rapporter. En åtgärd är att fortsätta att utveckla eller rekrytera personer med denna typ av kunskap. Det framgår av Polisens budgetunderlag för perioden 2013–2015 bl.a. att

”Rikspolisstyrelsen bedömer att annan kompetens än den rent polisiära även framdeles kommer att vara en förutsättning för att förbättra verksamhetens kvalitet och resultat långsiktigt. Rikspolisstyrelsen ser därför behov för de kommande åren att ytterligare öka antalet anställda med specialistkompetens inom bland annat nedanstående områden, så att Polisen långsiktigt både breddar och fördjupar organisationens samlade förmåga. Teknikutvecklingen påverkar verksamhet, struktur och kultur samt skapar ständigt nya förutsättningar för kriminell verksamhet, nya brott och nya hotbilder. Exempelvis har Internet kommit att bli en viktig arena för brottslighet. Polisens arbete på Internet har flera perspektiv som kräver expertkompetens för att utvecklas. Det handlar dels om att utreda med hjälp av information på Internet, dels Polisens synlighet i brottsförebyggande syfte.”

”Rikspolisstyrelsen bedömer att en satsning på breddad och fördjupad kompetens inte ryms inom beslutade och anvisade ramar. Tillkommande årskostnad för satsningen bedöms uppgå till 300 mnkr.”

I april 2012 var 28 569 personer anställda inom Polisen, 20 317 poliser och 8 252 civila vilket ger andel civila 28,9 %. De senaste åren har andelen civila uppgått till; dec-09 – 28,8 %, dec-10 – 27,6 %, dec-11 – 28,1 %.

Finansutskottets yttrande

Utskottet har även berett finansutskottet tillfälle att yttra sig över motion 2011/12:Ju19 (S) i den del motionen avser antalet civilanställda inom polisen.

Finansutskottet anser att det är viktigt att de statsfinansiella konsekvenserna av förslag om antalet civilanställda inom polisen beaktas inom ramen för den årliga budgetprocessen. Utskottet framhåller att det sedan mitten av 1990-talet finns en bred parlamentarisk förankring när det gäller användningen av det finanspolitiska ramverket för att uppnå sunda offentliga finanser och att den s.k. rambeslutsmodellen sedan dess har bidragit till den goda utvecklingen av de offentliga finanserna. Utskottet betonar vidare vikten av att nya utgifter för staten alltid föregås av en grundlig beredning av regeringen och att utgiftspåverkande beslut fattas inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Finansutskottets yttrande i sin helhet finns i *bilaga 2*.

Utskottets ställningstagande

Regeringens skrivelse

Att enskilda känner förtroende för lagarna, myndigheterna och domstolarna är av fundamental betydelse för det demokratiska samhället. För att människor ska känna förtroende för och tilltro till rättsväsendet krävs bl.a. en väl fungerande brottsbekämpning, med myndigheter som reagerar snabbt och effektivt. Det är därför enligt utskottet av stort värde att Riksrevisionen har granskat om regeringen och rättsväsendets myndigheter hantlar brottsligheten på ett samlat och effektivt sätt. Som Riksrevisionen inledningsvis konstaterar i rapporten medför brottslighet lidande och kostnader för enskilda som drabbas, men även för samhället i stort.

Enligt regeringen ger inte Riksrevisionen en rättvisande bild av den komplexa sammansättning av uppgifter som rättsväsendet ska hantera. Regeringen menar bl.a. att ett alltför förenklat tillvägagångssätt har använts vid granskningen. Vidare har Riksrevisionen enligt regeringen inte tagit hänsyn till att förutsättningarna i rättsväsendet har förändrats under den granskade perioden.

Utskottet anser att det finns fog för regeringens synpunkter. Det måste dock understrykas att utskottet inte i och för sig ifrågasätter Riksrevisionens övergripande slutsats att det fortfarande finns effektivitetsbrister inom rättsväsendet. Även om utskottet instämmer i regeringens delvis kritiska

synpunkter vill utskottet därför samtidigt framhålla att Riksrevisionen i denna granskningsstrategi har ringat in och analyserat flera viktiga problemområden i rättsväsendets brottmålshantering. Detta är i sig värdefullt.

Regeringen har under de senaste åren genomfört stora satsningar på rättsväsendet. Utskottet vill liksom regeringen framhålla att ett antal övergripande resultatindikatorer faktiskt har påverkats i positiv riktning. Bland annat har antalet misstänkta för brott ökat markant och detsamma gäller antalet avgjorda mål i tingsrätterna. Den totala uppklaringsprocenten har också ökat. Detta är givetvis positivt.

Samtidigt är det ett faktum att de rekordstora resurstillskotten inte har lett till några genomgående resultatförbättringar. Effektivitetsproblemen inom rättsväsendet kvarstår. Handläggningstiderna är fortfarande för långa, och antalet upklarade och lagförda brott behöver öka. En förbättring av situationen kan endast åstadkommas genom ett effektivare resursutnyttjande inom myndigheterna. Som regeringen redogör för i skrivelsen pågår det ett omfattande arbete med detta, och det har under den granskade perioden fattats flera viktiga beslut som påverkar hela rättsväsendet: samordningen av rättsväsendets informationsförsörjning har lyfts in i Regeringskansliet, enmyndighetsreformer har genomförts genom bildandet av Åklagarmyndigheten, och Kriminalvården och polisens organisation har utretts. Regeringen har också utvecklat sin myndighetsstyrning och gått från en detaljerad till en mer strategisk styrning.

Utöver de nämnda åtgärderna pekar regeringen i sin skrivelse på ett stort antal ytterligare åtgärder som har vidtagits eller som planeras för att ytterligare utveckla och effektivisera rättsväsendet. Det handlar bl.a. om att man har tillsatt olika utredningar och om särskilda uppdrag och krav till myndigheterna.

Som exempel kan nämnas att Rikspolisstyrelsen har fått i uppdrag att tillsammans med Brottsförebyggande rådet (Brå) beskriva polisens strategiska brottsförebyggande arbete och hur det kan utvecklas. De ska även bl.a. analysera vilket kunskapsstöd polisen behöver i detta arbete.

För att säkerställa att samverkan genomsyrar myndighetsarbetet ställer regeringen bl.a. specifika krav på att myndigheterna samordnar sina verksamheter inom vissa prioriterade områden, t.ex. i arbetet mot den grova organiserade brottsligheten och mängdbrottsligheten samt i brottsutbytesarbetet.

Brå har bl.a. fått i uppdrag att utveckla återfallsstatistiken och att förbereda utvecklandet av ny verksamhetsrelevant statistik.

Domstolsverket har bl.a. fått i uppdrag att dokumentera domstolarnas förändringsarbete och åtgärder för att öka kvaliteten och effektivisera verksamheten. Förutsättningar ska skapas för att ett regelbundet erfarenhetsutbyte mellan domstolarna.

Kriminalvården ska bl.a. analysera hur befintlig kunskap av betydelse för att förebygga återfall omsätts hos myndigheterna och utforma en plan för hur kunskapen kan integreras i myndigheternas styrning.

Utan att närmare gå in i detalj på varje enskild åtgärd vill utskottet uttrycka tillfredsställelse över de åtgärder som regeringen redogör för i skrivelsen. Enligt utskottet framstår åtgärderna genomgående som väl avvägda och ändamålsenliga för rättsväsendets strävan mot förbättrade verksamhetsresultat.

Regeringen har återkommande, t.ex. i budgetpropositioner, betonat att krafttagen för att bekämpa brottsligheten måste fortsätta. Riksrevisionens iakttagelser bekräftar detta med tydlighet. Som regeringen påpekar i skrivelsen har rättsväsendets förutsättningar förändrats över tid. Denna utveckling kommer utan tvivel att fortsätta, och arbetet för en effektivare brottmålshantering måste därför ständigt pågå och utvecklas. Enligt utskottet torde Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer kunna ge värdefulla bidrag till detta ständigt pågående effektiviseringsarbete.

Med detta föreslår utskottet att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Motionerna

Fler civilanställda inom polisen

Som framgår av Rikspolisstyrelsens yttrande finns det ett behov av personer med ny och bredare kompetens inom polisen. För att polisen ska kunna utveckla sin verksamhet krävs det enligt utskottet fler civilanställda än vad som finns i organisationen i dag. Ett flertal av de arbetsuppgifter, t.ex. vissa administrativa uppgifter, som i dag utförs av poliser bör i stället utföras av civilanställda. Poliserna måste kunna ägna sig åt polisarbete och ska vara ute i verksamheten där de behövs.

Utskottet är medvetet om att frågan om antalet civilanställda inom polisen delvis är en ekonomisk fråga. Det handlar emellertid inte bara om tilldelningen av resurser utan även om hur de tilldelade resurserna används. Enligt utskottet torde därför vissa åtgärder för att komma till rätta med den ovan angivna situationen kunna vidtas redan inom de gällande ekonomiska ramarna. Givetvis måste hänsyn även tas till saken inom ramen för de kommande årens budgetarbete.

Utskottet föreslår att riksdagen, med bifall till motion 2011/12:Ju19 (S) i nu aktuell del och bifall till motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 14, tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redovisning av de åtgärder som vidtas för att öka antalet civilanställda inom polisen.

Övriga frågor

När det gäller motionerna i övrigt kan utskottet till att börja med alltjämt inte se något behov av en sådan nationell samordnare som föreslås i motion 2011/12:Ju19 (S). Motionen bör avslås i denna del.

Även när det gäller polisutbildningen vidhåller utskottet sin tidigare uttalande uppfattning. Beredningen av utredningarna om den framtida polisutbildningen bör inte föregripas och motion 2011/12:Ju19 (S) bör därför avslås även i den delen.

Det vore enligt utskottet bra om polisen kunde renodla sitt arbete, t.ex. genom en ökad samverkan med andra samhällsinstitutioner. Utskottet är dock inte berett att föreslå ett sådant tillkännagivande om överföring av polisens uppgifter till andra samhällsaktörer som begärs i motion 2011/12:Ju18 (SD) yrkande 6 och motion 2012/13:Ju203 (SD). Detsamma gäller förslagen i motion 2011/12:Ju18 (SD) yrkandena 4 och 5 samt motion 2012/13:Ju386 (SD) yrkandena 1 och 2 om att ge polisen utvidgade möjligheter att avvisa anmälningar.

Som framgår ovan har en översyn nyligen gjorts av hela påföljdssystemet. Beredningen av Påföljdsutredningens förslag bör enligt utskottet inte föregripas. Utskottet avstyrker därför förslagen om olika förändringar i påföljdsreglerna i motion 2011/12:Ju18 (SD) yrkande 1–3, motion 2011/12:Ju411 (SD) yrkande 10, motion 2012/13:Ju259 (SD), motion 2012/13:Ju263 (SD) och motion 2012/13:Ju213 (SD).

Utskottet anser fortfarande inte att riksdagen bör ta initiativ till ett system med s.k. utslussningspeng. Motion 2011/12:Ju19 (S) bör avslås även i denna del.

Som framgår ovan är frågan om sekretessen hos SOS Alarm föremål för överväganden i Alarmeringstjänstutredningen. Utredningens resultat bör inte föregripas och utskottet avstyrker därför motion 2011/12:Ju18 (SD) yrkande 7, motion 2012/13:Ju343 (SD) och motion 2012/13:Ju376 (S).

Sammanfattningsvis föreslår utskottet att riksdagen avslår följdmotionerna 2011/12:Ju18 (SD) och 2011/12:Ju19 (S) i nu behandlade delar samt övriga motioner.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Fler civilanställda inom polisen, punkt 2 (M, FP, C, KD)**

av Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Ewa Thalén Finné (M), Jan R Andersson (M), Caroline Szyber (KD), Carl-Oskar Bohlin (M), Pia Hallström (M) och Jan Ertsborn (FP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del och

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 14.

Ställningstagande

Vi finner det anmärkningsvärt att oppositionspartierna, som nyligen i sina budgetmotioner har lämnat sinsemellan helt olika förslag när det gäller polisens anslag, nu har en gemensam ståndpunkt i fråga om antalet civilanställda inom polisen. Enligt vår mening har frågan betydande framtida återverkningar på de offentliga finanserna och borde därför hanteras inom ramen för den ordinarie budgetprocessen. Liksom finansutskottet vill vi betona vikten av att nya utgifter för staten alltid föregås av en grundlig beredning av regeringen.

I sak anser vi alltså att frågan om hur många civilanställda som ska finnas inom polisen ytterst bör avgöras av Rikspolisstyrelsen (se bet. 2011/12:JuU1 s. 40 och 44). Till detta kommer att regeringen i årets budgetproposition har föreslagit att riksdagen ska godkänna att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015. Den frågan kommer utskottet att behandla i sitt kommande budgetbetänkande. Enligt vår mening är det olämpligt att riksdagen i detta ärende föregriper denna stora och viktiga förändring av polisorganisationen med ett tillkännagivande i fråga om personalsituationen inom polisen.

Riksdagen bör därför avslå såväl motion 2011/12:Ju19 (S) i nu aktuell del som motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 14.

2. Nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet, punkt 3 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del.

Ställningstagande

Som vi tidigare anfört (bet. 2011/12:JuU21 s. 33) har det under de senaste åren bildats olika samverkansmodeller i det brottsförebyggande arbetet. De flesta kommuner har brottsförebyggande råd, och även samverkansavtal mellan polisen och olika kommuner har växt fram. Några regioner har också samverkan på länsnivå. För att samverkan ska vara effektiv krävs emellertid beslutskraft. Det innebär att det gemensamma målet att förebygga och motverka kriminalitet måste vara minst lika styrande som de enskilda aktörernas egna mål annars tenderar samverkan att komma i andra hand. En nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet borde inrättas och ges i uppdrag att driva på och koordinera det brottsförebyggande arbetet lokalt, regionalt och nationellt. Det finns redan stor kunskap om vilka insatser som behövs, men det behövs även en funktion som kan se över myndighetsgränserna och som framför allt kan utvärdera och föreslå förbättringar när det gäller hur det brottsförebyggande arbetet genomförs.

3. Polisutbildningen, punkt 4 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del.

Ställningstagande

Som vi tidigare har anfört (bet. 2011/12:JuU1 s. 69) har polisen en avgörande roll i brottsbekämpningen. Därför är det viktigt med en modern, attraktiv och adekvat polisutbildning som är knuten till högskolan. Som Riksrevisionen kritiskt konstaterar har utredningen om polisutbildningen legat länge hos Justitiedepartementet för beredning utan att regeringen vidtagit några åtgärder. Vi instämmer i kritiken.

För att främja polisutbildningens utveckling, säkra kvaliteten och engagera de studerande i deras utbildning bör de polisstuderande få samma rätt till insyn och inflytande över sin utbildning som övriga högskolestudenter. Om polisutbildningen blir akademisk skapas också bättre förutsättningar för forskning inom området, vilket i sin tur kan bidra till att effektivisera polisen. En högskolekoppling tillför också andra värden. Polisstudenterna skulle komma i kontakt med studenter från andra utbildningar. Detta anser vi är viktigt eftersom vi vill se polisen som en integrerad del av samhället i övrigt.

Vi vill att polisutbildningen förlängs till tre år och att det blir fler utbildningsorter. Detta skulle kunna underlätta rekryteringen av poliser i hela landet, även i de mindre orterna. Vidare skulle det öka förutsättningarna för en större etnisk mångfald inom poliskåren.

4. Överföring av vissa polisuppgifter till andra aktörer, punkt 5 (SD) av Kent Ekeroth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 6 och 2012/13:Ju203 av Kent Ekeroth (SD).

Ställningstagande

Vissa av polisens uppgifter borde ligga inom andra samhällsaktörers ansvarsområden. Detta har uppmärksammats av rikspolischefen. Han menar att många av de uppgifter som i dag utförs av polisen hindrar organisationen från att uppfylla de mål som är uppsatta för kärnverksamheten. Uppgifterna skulle ofta kunna skötas bättre av aktörer som har en annan kompetens än polisen. Rikspolischefen har som exempel anfört att pass bör utfärdas av länsstyrelserna, att omhändertagande av berusade personer bör skötas av landstingen, att tillståndsgivning för t.ex. fyrverkerier och cirkustält bör skötas av kommunerna, att inspektion av farliga istappar bör skötas av snöröjare och att inspektion av utrymningsvägar och eltillförsel

på hotell och pensionat bör skötas av kommunerna. Han menar också att omhändertagande av hittegods, transporter av vissa personer och omhändertagande av vanvårdade djur är verksamheter som kan skötas av andra än polisen. Jag instämmer i rikspolischefens synpunkter och anser därför att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag som innebär att arbetsuppgifter överförs från polisen till andra bättre lämpade samhällsaktörer.

5. Utökade möjligheter för polisen att avvisa anmälningar, punkt 6 (SD)

av Kent Ekeroth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 4 och 5 samt

2012/13:Ju386 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Sveriges poliser är skyldiga att behandla en anmälan om brott, muntlig eller skriftlig, utan uppskov och oavsett till vilken polismyndighet den lämnats. Detta är problematiskt. Det förekommer att poliser måste överge bevakningen av en brottsutsatt plats för att ta emot en anmälan om ett brott av mindre betydelse. Konsekvensen kan bli att allvarliga brott begås som polisen hade kunnat förhindra om de inte tvingats lämna platsen. Vidare måste polisen ta emot anmälningar på natten som lika gärna hade kunnat hanteras nästa dag. Polisen belastas då med ökade kostnader för obekvämt arbetstid. Polisen bör därför ha rätt att tillfälligt avvisa vissa anmälningar. Anmälningar om sådana brott som utan skada kan vänta till nästa dag bör under kvällstid och på nätterna hänvisas till ett kontaktcenter som är öppet på dagtid. Anmälningar om brott av mindre allvarlig karaktär som kan vänta bör också kunna nedprioriteras. En sådan anmälan bör kunna hänvisas till inlämning vid en sådan tidpunkt då polisen bedömer att det inte finns någon risk för allvarlig brottslighet på annan plats.

Polisen är vidare skyldig att ta emot anmälningar även när det gäller förseelser som inte utgör brott. Det kan handla om anmälningar av icke tillräkneliga människor. Det kan också röra borttappade föremål eller rena försäkringsärenden. Det är alltså anmälningar som polisen varken kan eller ska utreda. Trots att dessa ärenden så småningom avskrivs måste varje anmälan registreras och behandlas. Det tar enligt Riksrevisionen i genomsnitt 60 minuter från anmälan till avskrivning av ett ärende. Polisen borde

därför direkt kunna avvisa anmälningar som uppenbart inte utgör brott och som kommer att avskrivas. Enligt Riksrevisionen skulle detta kunna frigöra så mycket som 320 årsarbetskrafter inom polisen.

6. Ordningsbot för snatteri, punkt 7 (SD)

av Kent Ekeroth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 3 och

2012/13:Ju213 av Kent Ekeroth (SD).

Ställningstagande

Den vanligaste brottstypen som anmäls i Sverige är tillgreppsbrott. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) lagfördes 2010 nästan 17 000 snatteri brott. Alla går givetvis inte till domstol, utan åklagare kan besluta om strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse för att snabba på processen. Vid ett erkänt snatteri brott där omständigheterna talar för att gärningsmannen inte kommer att dömas till fängelse anser jag att polisen borde kunna utfärda ordningsbot direkt på plats. Ärendet behöver då inte gå vidare till åklagare och belasta rättskedjan ytterligare.

7. ”Tredje gången gillt”-princip för vissa brottstyper, punkt 8 (SD)

av Kent Ekeroth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 1,

2011/12:Ju411 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 10 och

2012/13:Ju259 av Kent Ekeroth och Lars Isovaara (båda SD) yrkande 2.

Ställningstagande

För vålds-, sexual-, och narkotikabrott på fängelsenivå bör en ”tredje gången gillt”-princip införas. Principen innebär att om samma person inom en viss tidsperiod begår ett sådant brott för tredje gången, ska han eller

hon per automatik dömas till lagens maxstraff. Om det vid det tredje tillfället begås flera brott ska utgångspunkten för fängelsestraffets längd vara maxstraffet för det svåraste brottet. Till detta ska göras ett maximalt påslag för den flerfaldiga brottsligheten.

Det är viktigt att gärningsmannen både vid det första och andra brottet får en upplysning om allvaret i situationen och om att maxstraff kommer att utdömas för ett eventuellt tredje brott. På så sätt får samhället en möjlighet att kraftfullt och avskräckande markera mot den som just har inlett en kriminell bana.

8. Övervakning med s.k. elektronisk fotboja efter avtjänat straff för vissa brott, punkt 9 (SD)

av Kent Ekeröth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 2 och

2012/13:Ju263 av Kent Ekeröth (SD).

Ställningstagande

Det bör bli obligatoriskt att efter frigivningen övervaka den som har dömts för ett grovt vålds-, sexual- eller narkotikabrott eller för grov organiserad brottslighet med s.k. fotboja. Med hänsyn till återfallsgraden bland unga bör det även utredas om en sådan åtgärd också ska införas för den som har dömts till slutna ungdomsvård. Övervakningen ska pågå under en period som står i proportion till det utdömda fängelsestraffets längd. Efter frigivning efter ett fyraårigt fängelsestraff bör övervakning ske i ett år. Efter en åttaårig fängelsevistelse bör övervakningen ske under en längre period, t.ex. två år.

Detta skulle ha en förebyggande effekt, eftersom den frisläppte vet att han eller hon står under kontroll. Samtidigt skulle det förenkla brottsutredningen om personen i fråga trots allt återfaller i brott under övervakningstiden.

9. Utslussningspeng, punkt 10 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i denna del.

Ställningstagande

Som vi tidigare har anfört (bet. 2011/12:JuU1 s. 72) är tiden efter en anstaltsvistelse svår trots att kriminalvården ska utformas på ett humant sätt så att den intagnes anpassning till samhället främjas och skadliga följder av frihetsberövandet motverkas. Förberedelserna för den intagnes frigivning ska särskilt inriktas på konkreta åtgärder för att underlätta övergången till ett liv i frihet. Syftet är att den intagne vid frigivningen i möjligaste mån ska ha sin försörjning ordnad genom arbete eller på annat sätt och att han eller hon ska ha tillgång till bostad. Bland dem som tas in i anstalt är fler än hälften narkotikamissbrukare. De flesta saknar arbete efter frigivningen och många saknar bostad. Risken att återfalla i brott är därför hög. Behandling ges i dag inom kriminalvården. Insatsen vårdvis- telse ger ytterligare en möjlighet till behandling.

Det är viktigt att kommunerna har en god beredskap att erbjuda bostad, utbildning, stöd och vård som behövs efter frigivningen. För att underlätta kommunernas möjlighet till detta anser vi att det bör utredas hur alla de resurser som finns inom missbrukarvården, socialtjänsten, Arbetsförmedlingen osv. kan samordnas på ett bättre sätt för att ge varje enskild individ ett relevant stöd i samband med frigivningen med en s.k. utslussningspeng. Tanken är att staten ska kunna stå för en del av kostnaden.

Regeringen bör utreda hur ett system med utslussningspeng skulle fungera på bästa sätt.

10. Upphävande av sekretess mellan SOS Alarm och polisen, punkt 11 (S)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju376 av Christer Engelhardt m.fl. (S) och bifaller delvis motionerna 2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 7 och 2012/13:Ju343 av Kent Ekeroth (SD).

Ställningstagande

I dagens komplicerade samhälle är flera myndigheter och andra aktörer inblandade för att lösa uppkomna problem vid olyckor eller andra särskilda händelser. Alla myndigheter och andra aktörer har olika uppdrag och syften, och deras verksamheter styrs av olika lagar och förordningar. Ibland kan dessa syften och lagstiftningar krocka med varandra. Trots detta måste man hitta lämpliga former för samarbete där flera myndigheter eller andra organisationer kan vara inblandade.

SOS Alarm AB har på uppdrag av staten ansvar för nödnumret 112 inom Sverige. SOS Alarm är inte en myndighet utan ett s.k. privaträttsligt subjekt. SOS Alarm omfattas därmed inte av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, där det bl.a. finns sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör att vissa sekretessbelagda uppgifter lämnas ut från den offentliga vården till polisen.

Det har vid flera tillfällen förekommit att polismyndigheter inte har fått ut begärda uppgifter från SOS Alarm, vilket är olyckligt då polisen har behövt uppgifterna för att kunna säkerställa polisiära insatser. I något fall har det krävts domstolsbeslut för att få ut uppgifter som polisen har behövt i en förundersökning. Vi anser att de aktuella uppgifterna borde kunna lämnas ut från SOS Alarm till polismyndigheter, t.ex. genom analogisk tillämpning av de sekretessbrytande bestämmelser som gäller för offentlig verksamhet. Detta är något som regeringen bör se över.

11. Upphävande av sekretess mellan SOS Alarm och polisen, punkt 11 (SD)

av Kent Ekeroth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2011/12:Ju18 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 7 och 2012/13:Ju343 av Kent Ekeroth (SD) samt bifaller delvis motion 2012/13:Ju376 av Christer Engelhardt m.fl. (S).

Ställningstagande

En person som ringer till SOS Alarm får svara på en rad frågor från operatören och redogöra för vad som hänt. Polisen har dock inte omedelbar tillgång till dessa uppgifter hos SOS Alarm. När SOS Alarm kopplar över samtalet till polisen måste därför samma frågor besvaras om igen. Detta kan bli mycket förvirrande för uppringaren, som ofta är chockad och stressad. Operatörerna vid polisens länskommunikationscentraler får lägga onödig tid på att förklara varför de måste ställa om frågor som nyss har besvarats. Detta kan fördröja ärendet och leda till att utryckningen försenas. En annan konsekvens av systemet är att polisen inte hinner komma först till exempelvis en olycksplats, vilket i vissa fall hade kunnat rädda liv. Vidare hinner polisen inte gripa lika många gärningsmän på brottsplatsen eftersom fördröjningen hos polisen ger gärningsmännen tid att avlägsna sig. Detta innebär sannolikt många onödiga utredningstimmar för polisen. Det är nödvändigt att reglerna om sekretess mellan SOS Alarm och polismyndigheternas länskommunikationscentraler ändras så att polisen får tillgång till uppgifter om akuta ärenden samtidigt som övrig räddningstjänst.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2011/12:135 Riksrevisionens rapport om att hantera brottmål effektivt – en utmaning för regeringen och rättsväsendet.

Följdmotionerna

2011/12:Ju18 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en ”tredje-gången-gillt”-princip ska införas för vålds-, narkotika- och sexualbrottslighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att elektronisk fotboja ska bli obligatorisk för vålds-, narkotika- och sexualbrottslingar under en period efter avtjänat straff.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ordningsbot för snatteri ska kunna utfärdas direkt av polis på brottsplatsen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polisen nattetid eller när risk för annan allvarlig brottslighet föreligger tillfälligt ska kunna avvisa brottsanmälningar som kan vänta till nästkommande dag utan förvärrad skada.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polisen ska kunna avvisa anmälningar som uppenbart inte rör brott och som ändå kommer att avskrivas, t.ex. anmälningar om borttappade föremål av ringa värde eller rena försäkringsärenden.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med underlag om vilka av polisens arbetsuppgifter som bättre kan utföras av andra samhällsaktörer.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretessreglerna och samtalsordningen mellan SOS Alarm och länskommunikationscentralen bör ändras så att polisen kan få uppgifter om akuta ärenden samtidigt som övrig räddningstjänst.

2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att nå en ökad effektivitet inom rättskedjan.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Ju411 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utdöma maxstraff när en person har begått tre eller fler våldsbrott, sexualbrott, narkotikabrott eller en kombination av dessa inom en sjuårsperiod.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Ju203 av Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med underlag om vilka av polisens arbetsuppgifter som bättre kan utföras av andra samhällsaktörer och med förslag på omorganisation för detta ändamål.

2012/13:Ju213 av Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ordningsbot ska kunna utfärdas för snatteribrott.

2012/13:Ju259 av Kent Ekeröth och Lars Isovaara (båda SD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utdöma maxstraff när en person begått tre eller fler våldsbrott, sexualbrott, narkotikabrott eller en kombination därav.

2012/13:Ju263 av Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa elektronisk fotboja för frisläppta brottslingar.

2012/13:Ju343 av Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretessreglerna och samtalsordningen mellan SOS-alarm och länskommunikationscentral ändras så att polisen kan få uppgifter om akuta ärenden samtidigt som övrig räddningstjänst.

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om civilanställda inom polisen.

2012/13:Ju376 av Christer Engelhardt m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sekretessbestämmelser för möjlighet att få ut uppgifter kring händelser för att kunna säkerställa polisiära insatser.

2012/13:Ju386 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Polisen tillfälligt ska kunna avvisa anmälningar om brott som kan vänta till nästkommande dag utan förvärrad skada under nattetid eller när risk för annan allvarlig brottslighet föreligger.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Polisen ska kunna avvisa anmälningar som uppenbart inte rör brott och som ändå kommer att avskrivas, t.ex. borttappade föremål av ringa värde eller rena försäkringsärenden.

BILAGA 2

Finansutskottets yttrande 2012/13:FiU3y

Civilanställda inom polisen

Till justitieutskottet

Justitieutskottet beslutade den 7 juni 2012 att ge finansutskottet tillfälle att yttra sig över motion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i den del motionen avser antalet civilanställda inom polisen.

Finansutskottet, som begränsar sitt yttrande till ärendets budgetaspekter, betonar i yttrandet vikten av att nya utgifter för staten alltid föregås av en grundlig beredning av regeringen och att besluten fattas inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Utskottets överväganden

Justitieutskottet beslutade den 7 juni 2012 att ge finansutskottet tillfälle att yttra sig över motion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) i den del motionen avser antalet civilanställda inom polisen. Motionen har väckts med anledning av regeringens skrivelse (skr. 2011/12:135) Riksrevisionens rapport om att hantera brottmål effektivt – En utmaning för regeringen och rättsväsendet (RiR 2011:27).

Motionen

I motion 2011/12:Ju19 av Morgan Johansson m.fl. (S) föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen vad som anförs i motionen om åtgärder för att öka effektiviteten i rättskedjan.

Motionärerna delar Riksrevisionens iakttagelser om att rättsväsendet, trots att det tillförts stora resurser, inte svarar mot kraven på snabbare genomströmningstider, ökad lagföring, minskad brottslighet och minskat antal återfall i brottslighet i den utsträckning som det borde. Motionärerna hänvisar bl.a. till att man tidigare uppmärksammat att antalet civilanställda har minskat i förhållande till antalet poliser och att man därför särskilt motionerat om att öronmärka vissa resurser till att anställa just civilanställda.

Kompletterande information

Budgetbehandlingen hösten 2011

Socialdemokraterna föreslog i sin budgetmotion förra året avseende utgiftsområde 4 Rättsväsendet att 30 miljoner kronor skulle öronmärkas för att anställa civila inom polisen (mot. 2011/12:Ju354 av Morgan Johansson m.fl. yrkande 3).

Justitieutskottet avstyrkte motionen i sitt anslagsbetänkande (bet. 2011/12:JuU1). I betänkandet avstyrkte justitieutskottet även ett yrkande om behovet av fler civilanställda som socialdemokraterna framfört i en annan kommittémotion (mot. 2011/12:Ju359 yrkande 12). Utskottet ansåg att regeringens förslag till anslagsfördelning ger rättsväsendet goda förutsättningar att genomföra åtgärder för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Utskottet vidhöll dessutom sin tidigare uppfattning att frågor om hur resurser ska fördelas mellan polismyndigheterna bör vara en angelägenhet för Rikspolisstyrelsen att besluta om. Detsamma, ansåg justitieutskottet, gäller frågor om hur många civilanställda som bör finnas inom polisen. Riksdagen avslag på båda motionsyrkandena.

Interpellationssvar om civilanställda inom polisen

Den 29 september 2011 besvarade justitieminister Beatrice Ask interpellation 2011/12:17 av Björn Söder (SD) om civilanställda inom polisen. Av justitieministerns svar framgår att det är varje arbetsledares uppgift att säkerställa att medarbetarnas utbildning och erfarenhet tas till vara så att bästa resultat uppnås. Justitieministern konstaterar att regeringens satsning på polisen har gjort det möjligt att anställa både personer med specialistkompetens och administrativ personal och att det i dag finns fler civilanställda än det fanns 2006. Justitieministern menar att även om det fortfarande är för mycket byråkrati och för mycket administration som sker på ett inte helt effektivt sätt, så är det inte politikernas uppgift att hitta den riktiga balansen mellan civilanställda och poliser utan detta är ett arbete som måste göras inom polisen.

Rikspolisstyrelsens yttrande över antalet civilanställda inom polisen

Samtidigt som justitieutskottet gav finansutskottet tillfälle att yttra sig beslutade utskottet att även Rikspolisstyrelsen skulle få yttra sig i frågan. Yttrandet inkom den 6 september 2012.

Rikspolisstyrelsen framhåller att sammansättningen av kompetenser ska utgå ifrån polisens uppdrag och att det ska finnas medarbetare med rätt kompetens, på rätt plats och vid rätt tidpunkt. På det sättet kan polisen förebygga, förhindra och utreda brott samt ge service menar Rikspolisstyrelsen. I yttrandet redovisas att andelen civilanställda i april 2012 var knappt 29 procent, vilket är nästan oförändrat jämfört med 2009. I yttrandet hänvisas också till myndighetens budgetunderlag för 2013–2015. Där bedömer man att en satsning på breddad och fördjupad kompetens skulle kosta 300 miljoner kronor per år.

Finansutskottets ställningstagande

Den motion som justitieutskottet har bett finansutskottet att yttra sig över innehåller ett förslag om ett tillkännagivande till regeringen om åtgärder för att öka effektiviteten i rättskedjan. Justitieutskottet vill att finansutskottet yttrar sig över den del av motionen som avser antalet civilanställda inom polisen. Finansutskottet begränsar yttrandet till ärendets budgetaspekter.

Motionärerna hänvisar till ett förslag från tidigare om att öronmärka 30 miljoner kronor till att anställa fler civilanställda. I sitt yttrande hänvisar Rikspolisstyrelsen i sin tur till ett förslag i sitt budgetunderlag för 2013–2015 om en satsning på 300 miljoner kronor till breddad och fördjupad kompetens inom polisen.

Finansutskottets anser att det, i likhet med vad utskottet flera gånger tidigare konstaterat (senast i yttr. 2011/12:FiU6y till justitieutskottet), är viktigt att de statsfinansiella konsekvenserna av förslag om antalet civilanställda inom polisen beaktas inom ramen för den årliga budgetprocessen.

Utskottet har också upprepade gånger framhållit den breda parlamentariska förankring som sedan mitten av 1990-talet finns kring behovet av sunda offentliga finanser och hur det finanspolitiska ramverket ska användas för att uppnå detta (jfr bet. 2010/11:FiU42). Den s.k. rambeslutsmodell som riksdagen använder för att besluta om statens budget har varit en starkt bidragande faktor till den goda utvecklingen av de offentliga finanserna sedan mitten av 1990-talet. Utskottet vill betona vikten av att nya utgifter för staten alltid föregås av en grundlig beredning av regeringen och att utgiftspåverkande beslut fattas inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Stockholm den 16 oktober 2012

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Fredrik Olovsson (S), Göran Pettersson (M), Pia Nilsson (S), Peder Wachtmeister (M), Jörgen Hellman (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maryam Yazdanfar (S), Carl B Hamilton (FP), Per Åsling (C), Marie Nordén (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Anders Sellström (KD), Erik Almqvist (SD), Ulla Andersson (V) och Sven-Erik Bucht (S).